

संविधान

- संविधान देशको कस्तो कानून हो ? → **मूल कानून**
 - विश्वकै पहिलो र सानो संविधान कुन हो ? → **अमेरिकाको संविधान**
 - अमेरिकाको संविधान कहिले जारी भएको हो ? → **सन् १७८९ को मार्च ४ मा**
 - भारतको संविधान कहिले जारी भएको हो ? → **सन् १९५० जनवरी २६ मा**
 - कुन संविधानबाट संविधानलाई देशको मूल कानून मानिन थालिएको हो ? → **नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५**
 - ❖ संविधानले सरकारको गठन, त्यसको अधिकार, नागरिकको अधिकार र कर्तव्य, सरकार र नागरिकबीचको अन्तरसम्बन्ध, नागरिकको मौलिक हक र त्यसको प्रचलनको तरीकाको व्यवस्था गर्दछ ।
 - ❖ यो सरकार सञ्चालनको लागि निर्देशिका हो भने नागरिकको अधिकारको प्रमाणपत्र हो ।
 - ❖ आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक न्यायको आधारपत्र हो । यो मूलरूपमा राजनीतिक तथा कानूनी आधारपत्र हो ।
 - ❖ यो मूल कानून भएकोले योसँग बाकिने कानून बाकिएको हदसम्म अमान्य हुन्छ ।
 - ❖ शासन सञ्चालनमा व्यवधान आएमा त्यसलाई निराकरण गर्न र कुनै कारणले शासनपद्धति भंग भएमा त्यस अवस्थामा **Fresh Start** गर्न संविधान चाहिन्छ । जस्तै नेपालको हालको संविधान (नेपालको संविधान) ।
 - ❖ द्वन्द्व रुपान्तरणको साधनको रूपमा संविधानलाई लिइन्छ । जस्तै नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- नेपालको संवैधानिक विकासक्रम**
- नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४**
- नेपालको पहिलो संविधान कुन हो ? → **नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४**
 - नेपालको पहिलो संविधान घोषणा गर्ने को हुन् ? → **प्रधानमन्त्री पद्म समशेर**
 - नेपालमा घोषणा भएको तर लागू नभएको संविधान कुन हो ? → **नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४**
 - पद्म समशेरले पहिलो संविधान कहिले घोषणा गरे ? → **२००४ माघ १३ गते**
 - पहिलो संविधान कहिलेबाट लागू हुनेवाला थियो ? → **२००५/११/१ बाट**
 - नेपालको पहिलो संविधान लागू नहुने कारण के हो ? → **पद्म समशेरले राजीनामा दिएको कारण**
 - पद्म समशेरले कहिले राजीनामा दिएका दिए ? → **२००४/११/१८ गते**
 - नेपालको पहिलो संविधानमा कति भाग, धारा र अनुसूची रहेका थिए ? → **भाग ६, धारा ६८ र अनुसूची १**
 - पहिलो संविधानमा कति सदनात्मक व्यवस्थापिकाको उल्लेख थियो ? → **दुई सदनात्मक व्यवस्थापिका जसमा माथिल्लो सदनको रूपमा भारदारी सभा (यसमा २०-३० सदस्य) र तल्लो सदनको रूपमा राष्ट्रसभा (यसमा ६०-७० सदस्य)**
 - पहिलो संविधानमा लोकसेवा आयोगलाई के भनी चिनिन्थ्यो ? → **दरखास्त परिषद्**
 - महालेखा परीषदलाई के भनी चिनिन्थ्यो ? → **प्रधानजाचँकी अड्डा**
 - सर्वोच्च अदालतलाई बुझाउन के नाम उल्लेख गरिएको थियो ? → **प्रधानन्यायालय**
 - पहिलो संविधानमा संकटकालीन अधिकार कसमा निहित थियो ? → **श्री ३ मा**
 - पहिलो संविधानमा मौलिक हक कति वटा रहेका थिए ? → **४ वटा (वाक स्वतन्त्रता, प्रकाशन स्वतन्त्रता, धार्मिक स्वतन्त्रता र व्यक्तिगत स्वतन्त्रता)**
 - पहिलो संविधानमा संवैधानिक अंगको रूपमा कुन कुन निकाय रहेका थिए ? → **लोकसेवा आयोग र महालेखा परीक्षक**
 - पहिलो संविधानमा राजकीय सत्ता कसमा रहने उल्लेख रहेको थियो ? → **श्री ३ मा**
 - पहिलो संविधानमा कार्यकारिणी अधिकार कसमा रहने उल्लेख रहेको थियो ? → **श्री ३ मा**
 - पहिलो संविधानमा प्रधान न्यायालय (सर्वोच्च अदालत) मा कति जना न्यायाधीश रहने उल्लेख थियो ? → **प्रधानन्यायाधीश सहित बढीमा १३ जना**

- पहिलो संविधानमा मन्त्रिपरिषद् कति सदस्यीय रहने उल्लेख थियो ? → श्री ३ को अध्यक्षतामा ५ सदस्यीय (कार्यकाल ४ वर्ष)
 - पहिलो संविधानको मस्यौदाकार को को रहेका थिए ? → रामउग्र सिंह, रघुनाथ सिंह र श्री प्रकाश गुप्ता
- नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७**
- नेपालमा राजाले जारी गरेका पहिलो संविधान कुन हो ? → नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७
 - नेपालमा लागू भएको पहिलो संविधान कुन हो ? → नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७
 - अन्तरिम शासन विधान, २००७ कहिले जारी भएको हो ? → २००७ साल चैत्र २९ गते
 - अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा कति भाग, धारा र अनुसूची थिए ? → ७ भाग, ७३ धारा र ३ अनुसूची
 - अन्तरिम शासन विधान, २००७ कति पटक संशोधन भएको थियो ? → ६ पटक
 - अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा कति सदनात्मक व्यवस्थापिकाको गठनको व्यवस्था रहेको थियो ? → सल्लाहकार सभा नामक एक सदनात्मक व्यवस्थापिका सभा
 - अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा संकटकालीन अधिकार, अवशिष्ट अधिकार, संविधान संशोधन गर्ने अधिकार कसमा निहित थियो ? → श्री ५
 - राज्यको निर्देशक सिद्धान्तको उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन हो ? → नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७
 - नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ मा कुन कुन संवैधानिक अंगको व्यवस्था रहेको थियो ? → लोकसेवा आयोग (पब्लिक सर्भिस कमिसन), निर्वाचन आयोग र महालेखा परीक्षक गरी ३ वटा
- नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५**
- नेपालको तेस्रो संविधान कुन हो ? → नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को मस्यौदा समितिका अध्यक्ष को रहेका थिए ? → तत्कालीन लोकसेवा आयोगका अध्यक्ष भगवती प्रसाद सिंह
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को मस्यौदा समितिको गठन कहिले र कति सदस्यीय रहेको थियो ? → २०१४ चैत्र ११ गते गठन भएको र यो समिति ५ सदस्यीय रहेको थियो
 - राजा महेन्द्रले संसदको निर्वाचन गर्ने र नयाँ संविधान बनाउने घोषणा कहिले गरेका थिए ? → २०१४ माघ १९
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ कहिले र कसले जारी गरेको हो ? → २०१५ साल फाल्गुण १ गते, राजा महेन्द्र
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को कुन कुन धारा तुरुन्त लागू भएको (२०१५ फाल्गुण १ गते) थियो ? → धारा ७३ (संक्षिप्त र प्रकाशन) र धारा ७५ (संविधान लागू गराउने अधिकार)
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को धारा ७३ र धारा ७५ बाहेक अन्य धाराहरु कहिले बाट लागू भएको थियो ? → २०१६ असार १६ बाट
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ मा कति भाग धारा र अनुसूची रहेको थियो ? → भाग १०, धारा ७७ र अनुसूची ३
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ मा कति सदनात्मक व्यवस्थापिकाको व्यवस्था रहेको थियो ? → २ सदनात्मक व्यवस्थापिकाको व्यवस्था रहेको, माथिल्लो सदन (महासभा) मा ३६ जना सदस्य रहने, जसमा १८ जना श्री ५ बाट मनोनित हुने र तल्लो सदन (प्रतिनिधिसभा) मा १०९ सदस्य रहने व्यवस्था थियो ।
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ मा सार्वभौमसत्ता कसमा निहित रहेको थियो ? → श्री ५ मा
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को कुन धाराको प्रयोग गरी महेन्द्रले संसद र सरकार भंग गरे ? → धारा ५५ (संकटकालीन अधिकार)
 - राजा महेन्द्रले सरकार र संसद भंगको घोषणा कहिले गरेका थिए ? → २०१७ साल पुष १ गते
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ जारी हुँदा मन्त्रिपरिषद्का अध्यक्ष को थिए ? → सुवर्णसमशेर
 - संविधानलाई देशको मूल कानून भनी उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन हो ? → नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५
 - हिन्दू अधिराज्यको साथै संवैधानिक उपचारको हकलाई पहिलो पटक कुन संविधानमा उल्लेख गरिएको थियो ? → नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५

- नेपाली भाषालाई नेपालको राष्ट्रभाषा भनी उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन हो ? →नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५
- नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ मा कति वटा मौलिक हकको उल्लेख थियो र कुन कुन थिए ? →७ वटा (वैयक्तिक स्वतन्त्रता, समानता, धर्म, सम्पत्ति, राजनैतिक स्वतन्त्रता, सार्वजनिक हित र संवैधानिक उपचारको हक)
- नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को मस्यौदा तयार गर्दा सल्लाहकारी भूमिका निर्वाह गर्न नेपाल आउने बेलायतका संविधानविद् को थिए ? →Sir Ivor Jennings
- नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को मुख्य विशेषता के थियो ? →संवैधानिक राजतन्त्र र संसदीय शासन प्रणाली

नेपालको संविधान, २०१९

- नेपालको चौथो संविधान कुन हो ? →नेपालको संविधान, २०१९
- नेपालको संविधान, २०१९ को मस्यौदा गर्न कति सदस्यीय मस्यौदा समिति गठन कहिले भएको थियो ? →६ सदस्यीय यो समिति २०१९ बैशाख २६ मा
- नेपालको संविधान, २०१९ कसले र कहिले जारी भएको थियो ? →श्री ५ महेन्द्रबाट २०१९ साल पुष १ गते
- चौथो संविधानमा कति भाग, धारा र अनुसूची रहेको थियो ? →२० भाग, ९७ धारा र ६ अनुसूची
- चौथो संविधानमा कति पटक संशोधन भएको थियो ? →३ पटक
- चौथो संविधानमा कहिले कहिले संशोधन भएको थियो ? →पहिलो २०२३ साल माघ १४ गते, दोस्रो २०३२ साल मंसिर २६ गते र तेस्रो २०३७ साल पुष १ गते
- गाउँ फर्क अभियान, अख्तियार र राष्ट्रिय निर्वाचन क्रमशः कुन कुन संशोधनबाट संविधानमा उल्लेख गरिएको थियो ? →क्रमशःपहिलो, दोस्रो र तेस्रो संशोधन
- चौथो संविधानमा कति सदनात्मक व्यवस्थापिकाको व्यवस्था रहेको थियो ? →एक सदनात्मक व्यवस्थापिका
- चौथो संविधानमा व्यवस्था भएको संसदको नाम के थियो ? →राष्ट्रिय पञ्चायत
- राष्ट्रिय पञ्चायतमा कति सदस्य रहने व्यवस्था थियो ? →२८ जना श्री ५ बाट मनोनित र ११२ जना बालिक मताधिकारको आधारमा निर्वाचित भई १४० जना
- चौथो संविधानमा शक्तिको स्रोत कसलाई मानिन्थ्यो ? →श्री ५ मा
- चौथो संविधानमा राज्यको निर्देशक सिद्धान्तको स्थानमा कुन सिद्धान्तको उल्लेख रहेको थियो ? →पञ्चायतको निर्देशक सिद्धान्त
- चौथो संविधानमा कुन कुन संवैधानिक अंगको व्यवस्था रहेको थियो ? →अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोग (दोस्रो संशोधनबाट), लोकसेवा आयोग, महालेखा परीक्षक, निर्वाचन आयोग
- चौथो संविधान मस्यौदा समितिको अध्यक्ष को थिए ? →ऋषिकेश शाह
- निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्थाको उल्लेख भएको संविधान कुन हो ? →नेपालको संविधान, २०१९
- नेपालको संविधान, २०१९ मा सार्वभौमसत्ता तथा राजकीय सत्ता कसमा निहित रहेको थियो ? →श्री ५

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७

- पाँचौ संविधानको नाम के हो ? →नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७
 - नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ कसले र कहिले जारी गरेको हो ? →तत्कालीन श्री ५ वीरेन्द्रबाट, २०४७ साल कार्तिक २३ गते (नोभेम्बर ९, १९९०) मा
 - पाँचौ संविधानको मस्यौदा समितिको अध्यक्ष को रहेका थिए ? →सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश विश्वनाथ उपाध्याय
 - पाँचौ संविधानमा कति भाग, धारा र अनुसूची रहेको थियो ? →भाग २३, धारा १३३ र अनुसूची ३
 - सार्वभौमसत्ता नेपाली जनतामा निहित भएको पहिलो संविधान कुन थियो ? →नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७
- पाँचौ संविधानका विशेषता

- (क) सार्वभौमसत्ता जनतामा निहित,
- (ख) संवैधानिक राजतन्त्र तथा बहुदलीय संसदीय व्यवस्था,
- (ग) प्रतिनिधिसभा (२०५ सदस्यीय) र राष्ट्रिय सभा (६० सदस्यीय) गरी २ सदनात्मक व्यवस्थापिकाको रहेको ।
- (घ) स्वतन्त्र तथा सक्षम न्यायपालिका
- (ङ) मानवअधिकारको प्रत्याभूति
- (च) मौलिक हकको व्यवस्था
- (छ) धारा ११६ असंशोधनीय चरित्र
- (ज) राजनीतिक दलउपर प्रतिबन्ध लगाउन नपाइने

प्रतिनिधिसभा घोषणापत्र, २०६३

- नेपालको म्याग्नाकार्टा भनी चिनिने अधिकारपत्र वा दस्तावेज कुन हो ? →प्रतिनिधि सभाको घोषणापत्र, २०६३
- प्रतिनिधि सभाको घोषणापत्र, २०६३ कुन आन्दोलनको परिणती हो ? →वि.सं. २०६२/६३ सालको जनआन्दोलनको
- प्रतिनिधिसभाको घोषणापत्र, २०६३ कसले जारी गरेको हो ? →पुनः स्थापित प्रतिनिधिसभाले
- प्रतिनिधिसभाको घोषणापत्र कहिले जारी भएको हो ? →२०६३ जेष्ठ ४ गते
- म्याग्नाकार्टा कहिले र कहाँ जारी भएको थियो ? →बेलायतमा सन् १२१५, जुन १५ मा

प्रतिनिधिसभाको घोषणापत्र, २०६३ का विशेषताहरु

- (क) मन्त्रपरिषद्बाट स्वीकृत नियमावली बमोजिम नेपाल सरकारको कार्यविभाजन तथा कार्यसञ्चालन हुने ।
- (ख) राजपरिषद्को खारेजी
- (ग) श्री ५ को सरकारलाई अब उपरान्त नेपाल सरकार भनिने
- (घ) श्री ५ लाई संसदको अंग नमानिने
- (ङ) राजामा निहित कार्यकारिणी अधिकार खारेज
- (च) 'श्रीमान् गम्भीर' नामक राष्ट्रिय गानको खारेजी
- (छ) शाही नेपाली सेनाको नाम नेपाली सेना रहने
- (ज) राजालाई करको दायरामा ल्याइएको
- (झ) राजालाई नेपाली सेनाको परमाधिपति पदबाट खारेज गरिएको
- (ञ) नेपाल अधिराज्यको सङ्गामा नेपाल राज्य उल्लेख भएको

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३

- नेपालको छैठौँ संविधानको नाम के हो ? →नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को मस्यौदा समितिको अध्यक्ष को थिए ? →सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश लक्ष्मणप्रसाद अर्याल
- लक्ष्मणप्रसाद अर्यालको अध्यक्षतामा कति सदस्यीय मस्यौदा समिति गठन भएको थियो ? →१६ सदस्यीय
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ कहिले र कसले जारी गरिएको थियो ? →२०६३ साल माघ १ गते तत्कालीन पुनर्थापित प्रतिनिधिसभाले
- छैठौँ संविधानलाई कसले अनुमोदन गरेको थियो ? →व्यवस्थापिका संसदको पहिलो बैठकले
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा कति भाग, धारा र अनुसूची रहेको थियो ? →२५ भाग, १६७ धारा र ४ अनुसूची
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ कति पटक संशोधन भएको थियो ? →१२ पटक
- राजकीय सत्ता नेपाली जनतामा निहित भएको पहिलो संविधान कुन हो ? →नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- संसदीय सुनुवाईको व्यवस्था उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन हो ? →नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
- महिलाको हकलाई मौलिक हकको रूपमा उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन थियो ? →नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा भएका संशोधनहरू

संशोधन	संशोधन मिति
नेपालको अन्तरिम संविधान (पहिलो संशोधन), २०६३	२०६३।१।३०
” (दोस्रो संशोधन), २०६४	२०६४।०२।३०
” (तेस्रो संशोधन), २०६४	२०६४।१।१३
” (चौथो संशोधन), २०६५	२०६५।२।१६
” (पाँचौ संशोधन), २०६५	२०६५।३।२९
” (छैटौ संशोधन), २०६५	२०६५।६।३०
” (सातौ संशोधन), २०६६	२०६६।१०।१७
” (आठौ संशोधन), २०६७	२०६७।२।१४
” (नवौ संशोधन), २०६८	२०६८।२।१४
” (दशौ संशोधन), २०६८	२०६८।५।१४
” (एघारौ संशोधन), २०६८	२०६८।६।१४
” (बाह्रौ संशोधन), २०६९	२०६९।२।१७

यस संविधानका विशेषताहरू

- (१) जनताका प्रतिनिधिले जारी गरेको पहिलो संविधान (प्रतिनिधिसभाले)
 - (२) राजतन्त्रको अन्त्य गरी गणतन्त्रको घोषणा गरिएको । (चौथो संशोधनबाट)
 - (३) समावेशी, संघीय राज्यको स्थापनामा जोड दिइएको (धारा ४)
 - (४) सहमतीय राजनीतिको माध्यमबाट राज्यसञ्चालन गरिने (धारा ४३)
 - (५) सार्वभौमसत्ता तथा राजकीयसत्ता नेपाली जनतामा निहित रहने (प्रस्तावना र धारा २)
 - (६) राष्ट्रपतिको व्यवस्था रहेको -भाग ४(क) -उमेर ३५ वर्ष
 - (७) संसदीय सुनुवाई प्रणालीको अवलम्बन (धारा १५५)
 - (८) संविधानसभाले व्यवस्थापिका संसदको समेत काम गर्ने (धारा ८३)
 - (९) सहमतीय सरकारमा जोड दिएको (धारा ३८(१))
 - (१०) मौलिक हकको रूपमा थप हकको व्यवस्था (थप ८ हकको व्यवस्था रहेको)
 - (११) प्रधानन्यायाधीश तथा सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशलाई नेपाल सरकारले न्याय परिषद्को सिफारिसमा काजमा
खटाउन सकिने व्यवस्था (धारा १०६(१))
 - (१२) राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको व्यवस्था (भाग १५ (धारा १३१))
 - (१३) संविधानसभाबाट संविधान निर्माण गरिने (प्रस्तावना)
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मा संविधानको संशोधन गर्ने निकाय कुन रहेको थियो ? →व्यवस्थापिका-संसद
 - संवैधानिक परिषद्मा अध्यक्ष सहित बढीमा कति जनासम्म सदस्य रहने व्यवस्था रहेको थियो ? →६ जना
 - कसको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट व्यवस्थापिका-संसदको आह्वान हुने व्यवस्था रहेको थियो ? →प्रधानमन्त्री
 - नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ थप भएको कुन कुरा थियो ? →राजकीय सत्ता
 - कसको सहमतिमा प्रधानमन्त्रीको चयन हुने व्यवस्था धारा ३८ मा रहेको थियो ? →राजनीतिक सहमतिमा
 - नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ जारी हुँदा नेपालका प्रधानमन्त्री को थिए ? →गिरीजाप्रसाद कोइराला
 - यस संविधानमा सर्वोच्च अदालतमा प्रधानन्यायाधीश सहित कति जना न्यायाधीश रहने व्यवस्था रहेको थियो ? →१५
 - संविधानको कुन धारामा राज्यको अग्रगामी पुनर्संरचना गरिने कुरा उल्लेख रहेको थियो ? →१३८
 - यो संविधान बमोजिम संविधानसभाको कुनै सदस्यको योग्यतासम्बन्धी विवाद देखा परे त्यसको अन्तिम टुंगो कसले लगाउने व्यवस्था रहेको थियो ? →संविधानसभा अदालत

- संविधान बमोजिम संविधानको विधेयक पारित गर्न कस्तो बहुमत आवश्यक पर्ने व्यवस्था रहेको थियो ? → दुई तिहाई
- थप भएका मौलिक हक कति रहेका थिए ? → ८
- संविधानसभाको अन्तिम पटक कहिले म्याद थप भएको थियो ? → २०६८/०१/१४
- संविधान बमोजिम राजनीतिक सहमतिको अवस्थामा पनि संसद सदस्य नभएको व्यक्तिलाई कुन पदमा नियुक्ति गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको थियो ? → प्रधानमन्त्री
- संविधानसभाको अध्यक्ष हुन कति वर्षको उमेर आवश्यक पर्ने व्यवस्था रहेको थियो ? → २५
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ कति सदस्यीय प्रतिनिधि सभाले जारी गरेको हो ? → ३३०
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को कुन धारामा संविधानसभा गठनको व्यवस्था रहेको थियो ? → ६३
- संविधानसभा सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा लेखिएको थियो ? → ७
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बमोजिम कस्तो निर्वाचन प्रणालीका कति सदस्यीय संविधानसभाको गठन हुने व्यवस्था रहेको थियो ? → मिश्रित निर्वाचन प्रणाली अनुरूप तीन प्रक्रियाबाट ६०१ सदस्यीय संविधानसभाको गठन
- प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीद्वारा कति सदस्यको निर्वाचित हुन व्यवस्था रहेको थियो ? → २४०
- समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली अनुसार कति सदस्यको निर्वाचित हुने व्यवस्था रहेको थियो ? → ३३५ जना
- संविधानसभामा कति सदस्य मन्त्रिपरिषद्बाट मनोनित हुने व्यवस्था रहेको थियो ? → २६ जना
- संविधानसभाको सदस्यको सदस्य हुन कति वर्ष पुगेको हुनुपर्ने उल्लेख रहेको थियो ? → २५ वर्ष उमेर पूरा भएको
- नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बमोजिम संवैधानिक अंगहरु कति वटा रहेका थिए ? → ६ वटा

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बमोजिम संवैधानिक अंगहरु

(क) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग (भाग ११)

(ख) महालेखा परीषद (भाग १२)

(ग) लोकसेवा आयोग (भाग १३)

(घ) निर्वाचन आयोग (भाग १४)

(ङ) राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग (भाग १५)

(च) महान्यायाधिवक्ता (भाग १६)

७ औ संविधान

- ७ औ संविधानको नाम के रहेको छ ? → नेपालको संविधान (धारा ३०७ को उपधारा १ मा उल्लेख)
- नेपालको संविधान कसले निर्माण गरेको हो ? → संविधानसभाले
- नेपालको संविधानमा जनताको राय सुझाव संकलन गर्ने कार्य कहिले भएको थियो ? → २०७२ श्रावण ४ र ५ गते
- नेपालको संविधान कहिले जारी भएको हो ? → २०७२ आश्विन ३ गते आइतबार
- ७ औ संविधानलाई कसले जारी गरेको हो ? → राष्ट्रपति रामबरण यादव
- नेपालको संविधानमा कसले प्रमाणित गरेको हो ? → संविधानसभाका अध्यक्ष सुभाषचन्द्र नेम्बाङ
- नेपालको संविधानमा संविधानसभाका कति जना सभासदले हस्ताक्षर गरेका थिए ? → ५३७
- नेपालको संविधानमा कहिले हस्ताक्षर भएको थियो ? → २०७२ आश्विन १ गते
- नेपालको संविधानको विधेयकलाई कति सभासदले पारित गरेका थिए ? → ५०७
- नेपालको संविधानको विधेयकलाई कहिले पारित गरिएको थियो ? → २०७२ भाद्र ३० गते
- नेपालको संविधानमा कति भाग, धारा र अनुसूची रहेका छन् ? → भाग ३५, धारा ३०८ र अनुसूची ९
- मौलिक हक कस्तो हक हो ? → संविधानमा नै नागरिकलाई प्रदान गरिएका हकहरु

मौलिक अधिकार र मानव अधिकार बीचमा रहेको फरक

- ❖ मौलिक अधिकार मानव अधिकारको तुलनामा केही संकुचन हुन्छ ।
- ❖ किनकी मौलिक अधिकार राज्यको संविधानमा नै उल्लेख भएको हुन्छ भने मानव अधिकार चाहिं राज्यको कानूनको अतिरिक्त अन्तर्राष्ट्रिय कानूनद्वारा सृजित दायित्वसंग समेत सम्बन्धित रहन्छ ।
- ❖ सबै मौलिक अधिकार मानव अधिकार हुन् तर सबै मानव अधिकार मौलिक अधिकार होइनन् ।

❖ मौलिक अधिकारको उल्लंघन विरुद्ध संविधानमा नै उपचारको विधि उल्लेख हुन्छ भने मानव अधिकारको उल्लंघनमा नैतिक दायित्व मात्र महत्वपूर्ण हुन्छ ।

- नेपालको संविधानको कुन भागमा मौलिक हक सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ? → भाग ३ मा
- संविधान बमोजिम कतिवटा मौलिक हक रहेका छन् ? → ३१ वटा
- वर्तमान नेपालको संविधानमा पहिलो संशोधन कहिले भएको थियो र कुन कुन धारा संशोधन भएका थिए ? → २०७२ फाल्गुण १६ गते, संशोधित धाराहरु ४२, ८४ र २८६
- नेपालको संविधानको दोस्रो संशोधन कहिले भएको थियो र कुन अनुसूचीलाई संशोधन गरिएको थियो ? → २०७७ साल असार ४ गते अनुसूची ३ मा रहेको निशान छाप
- नेपालको संविधानको भाग १ मा के कुरा उल्लेख रहेको छ ? → प्रारम्भिक
- भाग १ मा कतिवटा धाराहरु रहेका छन् ? → धारा १ बाट धारा ९ सम्म ९ वटा
- संविधान देशको मूल कानून हो भनी संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा १
- नेपालको संविधानको पालना गर्नु कसको कर्तव्य हुनेछ ? → प्रत्येक व्यक्तिको
- नेपालको सार्वभौमसत्ता र राजकीयसत्ता कसमा निहित रहेको छ ? → नेपाली जनतामा
- सार्वभौमसत्ता र राजकीयसत्ताको बारेमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा २
- राष्ट्रको परिभाषाको उल्लेख भएको धारा कुन हो ? → धारा ३

■ धारा ३ बमोजिम राष्ट्र भन्नाले के बुझिन्छ ? → बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त, भौगोलिक विविधतामा रहेका समान आकांक्षा र नेपालको राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित तथा समृद्धिप्रति आस्थावान रही एकताको सूत्रमा आबद्ध सबै नेपाली जनता समष्टिमा राष्ट्र हो ।

- नेपाल राज्यको बारेमा उल्लेख भएको धारा कुन हो ? → धारा ४
- संविधानमा नेपाल राज्य भनी उल्लेख भएको पहिलो संविधान कुन हो ? → नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ (यस अघि नेपाल अधिराज्य भनिन्थ्यो)
- धारा ४ बमोजिम नेपाल कस्तो राज्य हो ? → नेपाल स्वतन्त्र (independent), अविभाज्य (Indivisible), सार्वभौमसत्ता सम्पन्न (Sovereign), धर्मनिरपेक्ष (secular), समावेशी (inclusive), लोकतन्त्रात्मक (democratic), समाजवाद उन्मुख (socialism oriented), संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य (federal democratic republican state) हो ।

■ धारा ४ बमोजिम धर्मनिरपेक्ष भन्नाले के बुझिन्छ ? → सनातनदेखि चलिआएको धर्म संस्कृतिको संरक्षण लगायत धार्मिक, सांस्कृतिक स्वतन्त्रता सम्भन्नु पर्छ ।

■ धारा ४ बमोजिम नेपालको क्षेत्र कसरी हुने उल्लेख रहेको छ ? → (क) संविधान प्रारम्भ हुँदा बखतको क्षेत्र, र (ख) संविधान प्रारम्भ भएपछि प्राप्त हुने क्षेत्र

- राष्ट्रिय हितको बारेमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ५ मा
- राष्ट्रिय हितको प्रतिकूलको आचरण र कार्य कुन कानून बमोजिम दण्डनीय हुने उल्लेख रहेको छ ? → संघीय कानून
- राष्ट्रभाषाको बारेमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ६ मा
- धारा ६ बमोजिम कुन कुन भाषाहरु राष्ट्रभाषा हुन् ? → नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषाहरु
- धारा ७ बमोजिम नेपालको सरकारी कामकाजको भाषा कुन भाषा हुने उल्लेख रहेको छ ? → देवनागिरी लिपिमा लेखिने नेपाली भाषा
- नेपालको राष्ट्रिय झण्डाको बारेमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ८ मा
- नेपालको राष्ट्रिय झण्डाको बारेमा संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → अनुसूची १
- नेपालको राष्ट्रिय गान, नेपालको निशान छाप, नेपालको राष्ट्रिय फूल, राष्ट्रिय रंग, राष्ट्रिय जनावर र राष्ट्रिय पक्षीको बारेमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ९ मा

- नेपालको राष्ट्रिय गानको बारेमा संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → **अनुसूची २**
- नेपालको निशान छापको बारेमा संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → **अनुसूची ३**
- नेपालको राष्ट्रिय फूल, राष्ट्रिय रंग, राष्ट्रिय जनावर र राष्ट्रिय पंक्षी क्रमशः कुन कुन हुन् ? → **क्रमशः लालीगुराँस, सिम्रिक, गाई र डाँफे**
- नागरिकता सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → **भाग २**
- भाग २ मा कति वटा धाराहरू रहेका छन् ? → **धारा १० बाट धारा १५ सम्म ६ वटा**
- नेपालमा कस्तो प्रकृतिको नागरिकताको व्यवस्था गरिएको छ ? → **प्रादेशिक पहिचान सहितको एकल संघीय नागरिकताको व्यवस्था**
- भाग २ मा उल्लेख भए बमोजिम कति प्रकारको नागरिकता प्रदान गरिने व्यवस्था रहेको छ ? → **४ प्रकार (बंशज, अंगीकृत, सम्मानार्थ र गैरआवासीय)**
- कुनै व्यक्तिको जन्म हुँदाका बखत निजको बाबु वा आमा नेपालको नागरिक रहेछ भने त्यस्तो व्यक्तिले कस्तो प्रकारको नागरिकता पाउने व्यवस्था रहेको छ ? → **वंशजको**
- यो संविधान प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि जन्मको आधारमा नागरिकता पाएको नागरिकको सन्तानले निजको बाबु र आमा दुवै नेपालको नागरिक रहेछन् भने निज बालिग भएपछि कस्तो प्रकृतिको नागरिकता पाउने व्यवस्था रहेको छ ? → **वंशजको आधारमा**
- नेपालभित्र फेला परेको पितृत्व र मातृत्वको ठेगान नभएको प्रत्येक नाबालक निजको बाबु वा आमा फेला नपरेसम्म कस्तो आधारमा नेपालको नागरिक ठहर्ने व्यवस्था रहेको छ ? → **वंशजको आधारमा**
- नेपालको नागरिक आमाबाट नेपालमा जन्म भई नेपालमा नै बसोबास गरेको र बाबुको पहिचान हुन नसकेको व्यक्तिलाई कस्तो प्रकृतिको नेपालको नागरिकता प्रदान गरिने व्यवस्था रहेको छ ? → **वंशजको आधारमा**
- नेपाली नागरिकसँग वैवाहिक सम्बन्ध कायम गरेकी विदेशी महिलाले चाहेमा कस्तो प्रकृतिको नागरिकता लिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ ? → **अंगीकृत नागरिकता**
- विदेशी नागरिकसँग वैवाहिक सम्बन्ध कायम गरेकी नेपाली महिलाबाट जन्मेको व्यक्ति निज नेपालमा नै बसोबास गरेको र विदेशी मुलुकको नागरिकता प्राप्त गरेको रहेनछ भने निजले कस्तो प्रकारको नागरिकता पाउने व्यवस्था रहेको छ ? → **अंगीकृत नागरिकता**
- कुन कुन पदमा नियुक्तीको लागि बंशजको आधारमा नागरिकता प्राप्त गरेको व्यक्ति मात्र योग्य हुने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → **राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, प्रधान न्यायाधीश, प्रतिनिधि सभाका सभामुख, राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष, प्रदेश प्रमुख, मुख्यमन्त्री, प्रदेश सभाको सभामुख र सुरक्षा निकायका प्रमुख**
- नेपालको सम्मानार्थ नागरिकता कसले प्रदान गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ ? → **नेपाल सरकार**
- गैर आवासीय नेपालीलाई संविधान बमोजिम कुन कुन अधिकारको उपभोग गर्न पाउने गरी गैर आवासीय नागरिकता प्रदान गर्न सकिने उल्लेख रहेको छ ? → **आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकार**
- भाग ३ मा कतिवटा धाराहरूको उल्लेख रहेको छ ? → **धारा १६ बाट ४८ सम्म ३३ वटा**
- नेपालको संविधानमा कति वटा मौलिक हक थप भएका हुन् ? → **१० वटा**
- नेपालको संविधानमा पूर्णरूपमा थप भएका मौलिक हक कति रहेका छन् ? → **७ वटा**
- पूर्णरूपमा थप भएका ७ मौलिक हकहरू कुन कुन हुन् ? → **धारा १६ सम्मानपूर्वक बाच्न पाउने हक, धारा २१ अपराध पीडितको हक, धारा ३६ खाद्य सम्बन्धी हक, धारा ३७ आवासको हक, धारा ४० दलितको हक, धारा ४१ जेष्ठ नागरिकको हक र धारा ४४ उपभोक्ताको हक**
- परिमार्जन सहित थप भएका मौलिक हकहरू कति वटा छन् र ती कुन कुन हुन् ? → **३ वटा रहेका र ती निम्न छन्: धारा ३२ भाषा तथा संस्कृतिको हक, धारा ३५ स्वास्थ्य सम्बन्धी हक र धारा ४३ सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी हक**
- संविधानको धारा १६ मा कुन हकको व्यवस्था उल्लेख रहेको छ ? → **सम्मानपूर्वक बाच्न पाउने हक**
- कसलाई सम्मानपूर्वक बाच्न पाउने हक रहेको छ ? → **प्रत्येक व्यक्तिलाई**
- मृत्युदण्डको सजाय दिने गरी कुनै कानून बनाइने छैन भन्ने विषय कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → **धारा १६ मा**
- धारा १७ मा के विषय उल्लेख रहेको छ ? → **स्वतन्त्रताको हक**
- कानूनबमोजिम बाहेक कसको वैयक्तिक स्वतन्त्रताबाट बञ्चित गरिने छैन ? → **कुनै पनि व्यक्तिको प्रत्येक नागरिकलाई प्रदान गरिएका स्वतन्त्रता**

(क) विचार र अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता

(ख) विना हातहतियार शान्तिपूर्वक भेला हुने स्वतन्त्रता

(ग) राजनीतिक दल खोल्ने स्वतन्त्रता

(घ) संघ र संस्था खोल्ने स्वतन्त्रता

(ङ) नेपालको कुनै पनि भागमा आवतजावत र बसोबास गर्ने स्वतन्त्रता

(च) नेपालको कुनै पनि भागमा पेशा, रोजगार गर्ने र उद्योग, व्यापार तथा व्यवसायको स्थापना र सञ्चालन गर्ने स्वतन्त्रता

- धारा १८ मा कुन हकको व्यवस्था उल्लेख छ ? → **समानताको हक**
- धारा १९ मा कुन हकको व्यवस्था उल्लेख रहेको छ ? → **सञ्चारको हक**
- धारा २० मा कुन हकको व्यवस्था उल्लेख रहेको छ ? → **न्याय सम्बन्धी हक**
- धारा २१ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **अपराध पीडितको हक**
- धारा २२ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **यातना विरुद्धको हक**
- निवारक नजरबन्द विरुद्धको हकको उल्लेख कुन धारामा रहेको छ ? → **धारा २३**
- धारा २४ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्धको हक**
- धारा २५ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **सम्पतिको हक**
- धारा २६ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **धार्मिक स्वतन्त्रताको हक**
- सूचनाको हक सम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → **धारा २७**
- धारा २८ मा कुन विषय उल्लेख रहेको छ ? → **गोपनीयताको हक**
- धारा २९ मा उल्लेख भएको हक कुन हो ? → **शोषण विरुद्धको हक**
- धारा ३० मा के विषय उल्लेख रहेको छ ? → **स्वच्छ वातावरणको हक**
- धारा ३१ मा के विषय उल्लेख रहेको छ ? → **शिक्षा सम्बन्धी हक**
- धारा ३२ मा के विषय उल्लेख रहेको छ ? → **भाषा तथा संस्कृतिको हक**
- नेपालमा कतिवटा मातृभाषा रहेको छ ? → **१२३**
- धारा ३३ मा कुन हकको उल्लेख रहेको छ ? → **रोजगारीको हक**
- धारा ३४ मा कुन मौलिक हकको उल्लेख रहेको छ ? → **श्रमको हक**
- धारा ३५ मा कुन मौलिक हकको उल्लेख रहेको छ ? → **स्वास्थ्य सम्बन्धी हक**
- धारा ३६ खाद्य सम्बन्धी हक
- धारा ३७ आवासको हक
- धारा ३८ महिलाको हक
- धारा ३९ बालबालिकाको हक
- धारा ४० दलितको हक
- धारा ४१ ज्येष्ठ नागरिकको हक
- धारा ४२ सामाजिक न्यायको हक
- धारा ४३ सामाजिक सुरक्षाको हक
- धारा ४४ उपभोक्ताको हक
- धारा ४५ देश निकाला विरुद्धको हक
- धारा ४६ संवैधानिक उपचारको हक
- सबैभन्दा महत्वपूर्ण मौलिक हक कुन हो ? → **संवैधानिक उपचारको हक**
- संवैधानिक उपचारको हक प्राप्त गर्न कुन कुन निकायमा उजुर गर्न पाउने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → **धारा १३३ बमोजिम सर्वोच्च अदालत र धारा १४४ बमोजिम उच्च अदालत**
- मौलिक हकको कार्यान्वयनको लागि राज्यले संविधान प्रारम्भ भएको मितिले कति वर्षभित्र कानूनी व्यवस्था गरिसक्नु पर्ने संविधानमा उल्लेख रहेको छ ? → **तीन वर्षभित्र**
- नेपालको संविधानको पहिलो संशोधनमा संशोधन भएको मौलिक हक कुन हो ? → **सामाजिक सुरक्षाको हक (धारा ४३)**
- संविधानको कुन धारामा नागरिकका कर्तव्य उल्लेख रहेको छ ? → **धारा ४८**
- संविधानले नेपाली नागरिकलाई कति वटा कर्तव्य तोकेको छ र ती कुन कुन हो ? → **४ वटा**

(क) राष्ट्रप्रति निष्ठावान हुँदै नेपालको राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता र अखण्डताको रक्षा गर्नु,

(ख) संविधान र कानूनको पालना गर्नु,

(ग) राज्यले चाहेको बखत अनिवार्य सेवा गर्नु र

(घ) सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्नु ।

■ राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व राज्य सञ्चालनको कस्तो सिद्धान्तको रूपमा रहेको हुन्छ ?

→मार्गनिर्देशनको रूपमा

■ नेपालको संविधानको भाग ४ मा कतिवटा धाराहरूको उल्लेख रहेको छ ? →धारा ४९ बाट ५५ सम्म ७ वटा

■ राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा कुनै अदालतमा प्रश्न उठाउन सकिन्छ वा सकिदैन ? →सकिदैन

■ निर्देशक सिद्धान्तको उल्लेख कुन धारामा रहेको छ ? →धारा ५० मा

■ राज्यको निर्देशक सिद्धान्त बमोजिम राज्यको कति वटा उद्देश्य रहेका छन् ? →४ वटा (राजनीतिक उद्देश्य, सामाजिक तथा सांस्कृतिक उद्देश्य, आर्थिक उद्देश्य र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध कायम गर्ने उद्देश्य)

■ राज्यका नीतिहरूको उल्लेख संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? →धारा ५१

■ नेपालको संविधानको धारा ५१ मा कति वटा राज्यका नीतिहरूको उल्लेख रहेको छ ? →१३ वटा

■ राज्यका १३ नीतिहरू कुन कुन हुन् ? →(१) राष्ट्रिय एकता र राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी नीति

(२) राजनीतिक तथा शासन व्यवस्था सम्बन्धी नीति (३) सामाजिक र सांस्कृतिक रुपान्तरण सम्बन्धी नीति

(४) अर्थ, उद्योग र वाणिज्य सम्बन्धी नीति

(५) कृषि र भूमिसुधार सम्बन्धी नीति

(६) विकास सम्बन्धी नीति

(७) प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, सम्बर्द्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति

(८) नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सम्बन्धी नीति

(९) श्रम र रोजगार सम्बन्धी नीति

(१०) सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

(११) न्याय र दण्ड व्यवस्था सम्बन्धी नीति

(१२) पर्यटन सम्बन्धी नीति

(१३) अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध सम्बन्धी नीति

■ राज्यको दायित्व सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? →धारा ५२ मा

■ नेपालको संविधानमा राज्यको कस्तो दायित्व उल्लेख रहेको छ ? →नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता र स्वाधिनतालाई अक्षुण्ण राख्दै मौलिक हक तथा मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्धन, राज्यको निर्देशक सिद्धान्तहरूको अनुशरण तथा राज्यका नीतिहरूको क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै नेपाललाई समृद्ध तथा समुन्नत बनाउने राज्यको दायित्व हुनेछ ।

■ राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्व कार्यान्वयनका सम्बन्धमा गरेका काम र प्राप्त उपलब्धी सहितको वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकारले को समक्ष पेश गर्ने व्यवस्था रहेको छ ? →राष्ट्रपति समक्ष

■ राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्व कार्यान्वयनका सम्बन्धमा गरेका काम र प्राप्त उपलब्धी सहितको वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकारले राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? →धारा ५३ मा

■ राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्व कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न कहाँ एक समिति रहने व्यवस्था संविधानको धारा ५४ मा उल्लेख रहेको छ ? →संघीय संसदमा

■ राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व सम्बन्धी विषय कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा कुनै अदालतमा प्रश्न उठाउन नसकिने कुरा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? →धारा ५५

■ राज्यको संरचना सम्बन्धी विषय कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? →धारा ५६

■ धारा ५६ बमोजिम नेपालको मूल संरचना कति तहको हुने उल्लेख रहेको छ ? →३ तह

■ ३ तहको मूल संरचना कुन कुन रहेको छ ? →संघ, प्रदेश र स्थानीय तह

■ प्रदेश र सम्बन्धित प्रदेशमा रहने जिल्लाहरूको उल्लेख कुन अनुसूचीमा रहेको छ ? →अनुसूची ४ मा

■ स्थानीय तहमा कुन निकायहरू रहने व्यवस्था धारा ५६ ले गरेको छ ? →गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा

- नेपाल सरकारले स्थानीय तह कहिलेबाट लागू गरेको हो ? → २०७३ फाल्गुण २७
- राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ५७ मा
- संघको अधिकारको सूची सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → अनुसूची ५ मा
- प्रदेशको अधिकारको सूची सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → अनुसूची ६ मा
- संघ र प्रदेशको साभा अधिकारको सूची सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन अनुसूचीमा रहेको छ ? → अनुसूची ७
- स्थानीय तहको अधिकारको सूची संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → अनुसूची ८
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साभा सूची सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन अनुसूचीमा उल्लेख रहेको छ ? → अनुसूची ९
- नेपालको संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई नतोकिएको अधिकारको प्रयोग गर्ने अधिकार को उपर रहन्छ ? → संघलाई
- नेपालको संविधानमा अवशिष्ट अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ५८
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आर्थिक अधिकार प्रयोग गर्न पाउने विषयमा कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ५९
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले के कस्ता आर्थिक अधिकारको प्रयोग गर्न पाउने व्यवस्था धारा ५९ मा रहेको छ ? → आफ्नो अधिकार भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने
- केन्द्रीय योजना, केन्द्रीय बैंक, वित्तीय नीति, मुद्रा र बैंकिङ्ग, मौद्रिक नीति, विदेशी अनुदान, सहयोग र ऋण सम्बन्धी व्यवस्था राज्यको कुन संरचना अन्तर्गत पर्दछ ? → संघ अन्तर्गत
- भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, संस्थागत आयकर, व्यक्तिगत आयकर, पारिश्रमिक कर, राहदानी शुल्क, भिसा शुल्क, पर्यटन दस्तुर, सेवा शुल्क दस्तुर र दण्ड जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था कुन निकाय अन्तर्गत पर्दछ ? → संघ
- घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर, पर्यटन, कृषि आयमा कर, सेवा शुल्क दस्तुर दण्ड जरिवाना जस्ता विषय कुन निकाय अन्तर्गत पर्दछ ? → प्रदेश अन्तर्गत
- स्थानीय तहले के कस्तो आर्थिक अधिकारको प्रयोग गर्ने व्यवस्था रहेको छ ? → स्थानीय कर (सम्पति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर), सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत संकलन
- नेपालको संविधानको धारा ६० मा के कुराको उल्लेख रहेको छ ? → संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व स्रोतको बाँडफाँड सम्बन्धी विषय
- राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग ६
- राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको पदावधि कति वर्ष हुने उल्लेख रहेको छ ? → ५ वर्ष
- कति वर्ष पूरा भएको व्यक्ति राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति हुन योग्य मानिन्छ ? → ४५ वर्ष
- राष्ट्रपतिले प्रधानन्यायाधीश समक्ष शपथ लिनुपर्ने हुन्छ भने उपराष्ट्रपतिले को समक्ष शपथ लिनुपर्ने संबैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रपति समक्ष
- संघीय कार्यपालिका सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख छ ? → भाग ७ मा
- संविधान बमोजिम प्रधानमन्त्री सहित बढीमा कति जनासम्म मन्त्री सम्मिलित मन्त्रिपरिषद् हुने व्यवस्था रहेको छ ? → २५ जना
- संघीय व्यवस्थापिका सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा रहेको छ ? → ८
- संघीय व्यवस्थापिका कति सदन रहेको छ ? → २ सदनात्मक (प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रिय सभा)
- संघीय व्यवस्थापिका अन्तर्गत प्रतिनिधिसभामा कति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → २७५ सदस्य (प्रत्यक्ष निर्वाचनबाट १६५ सदस्य र समानुपातिक निर्वाचनबाट ११० सदस्य गरी कूल २७५ सदस्य)
- संविधान बमोजिम प्रतिनिधिसभाको कार्यकाल कति वर्ष रहने व्यवस्था रहेको छ ? → ५ वर्ष

- राष्ट्रिय सभामा कति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → ५९ सदस्य (प्रत्येक प्रदेशबाट ८/८ जना गरी ७ प्रदेशबाट निर्वाचित ५६ जना र नेपाल सरकारको सिफारिशमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित ३ गरी कूल ५९ जना)
- राष्ट्रिय सभाका सदस्यहरुको पदावधि कति वर्ष रहने व्यवस्था रहेको छ ? → ६ वर्ष
- प्रतिनिधिसभाको सदस्य हुनेको लागि २५ वर्ष पूरा भएको हुनुपर्छ भने राष्ट्रिय सभाको सदस्य हुन कति वर्ष पूरा भएको हुनुपर्दछ ? → ३५ वर्ष
- महाअभियोग प्रस्ताव पारित भई पदमुक्त हुने पदाधिकारी को को हुन् ? → राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानन्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश, न्यायपरिषद्का सदस्य, संवैधानिक निकायका प्रमुख वा पदाधिकारी
- संघीय संसदको महासचिवको नियुक्ति कसले गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → प्रतिनिधिसभाका सभामुख र राष्ट्रिय सभाका अध्यक्षको संयुक्त सिफारिशमा राष्ट्रपतिले
- संविधानमा अध्यादेश सम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ११४
- देशको न्यायिक कार्यसम्पादन गर्न निकाय कुन हो ? → न्यायपालिका
- सर्वोच्च अदालतलाई कस्तो प्रकृतिको अदालत मानिन्छ ? → अभिलेख अदालत
- सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीशको नियुक्तिको सिफारिस को बाट हुने व्यवस्था रहेको छ ? → संवैधानिक परिषद्
- सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीशको नियुक्ति कोबाट हुने व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रपतिबाट
- सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशको नियुक्ति कसको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट हुने व्यवस्था रहेको छ ? → न्यायपरिषद्को
- प्रधानन्यायाधीश र सर्वोच्च अदालतका अन्य न्यायाधीशहरु कति वर्षसम्म आफ्नो पदमा बहाल रहन सक्दछन् ? → ६५ वर्षसम्म
- न्यायपालिका सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग ११
- संविधान बमोजिम नेपालमा कति तहका अदालत रहने व्यवस्था रहेको छ ? → ३ तह (सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत र जिल्ला अदालत)
- सर्वोच्च अदालतमा प्रधानन्यायाधीश सहित कति जना न्यायाधीश रहने व्यवस्था रहेको छ ? → २१ जना
- सर्वोच्च अदालतमा कति वर्ष काम गरेको व्यक्ति प्रधानन्यायाधीश पदमा नियुक्तिको ग्राह्य मानिन्छन् ? → ३ वर्ष
- प्रधानन्यायाधीशको पदावधि कति वर्षको हुने उल्लेख रहेको छ ? → छ वर्ष
- सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्रको उल्लेख भएको धारा कुन हो ? → धारा १३३
- संविधान बमोजिम संवैधानिक इजलास कहाँ रहने र कति सदस्य हुने व्यवस्था रहेको छ ? → उक्त इजलास सर्वोच्च अदालतमा रहने र उक्त इजलासमा प्रधानन्यायाधीश सहित अन्य ४ जना न्यायाधीश रहने
- न्यायपरिषद् र न्यायसेवा आयोग सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → क्रमशः धारा १५३ र धारा १५४
- न्यायपरिषद्का अध्यक्षको पदावधि कति वर्ष रहेको हुन्छ ? → तोकिएको हुँदैन
- महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग १२
- महान्यायाधिवक्ता नेपाल सरकारको कस्तो सल्लाहकार हो ? → नेपाल सरकारको प्रमुख कानूनी सल्लाहकार
- महान्यायाधिवक्ताको नियुक्ति कसको सिफारिसमा कोबाट हुने व्यवस्था रहेको छ ? → प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा राष्ट्रपतिबाट
- महान्यायाधिवक्ताको कार्यकाल कति वर्ष रहेको हुन्छ ? → प्रधानमन्त्रीको इच्छानुसारको अवधिसम्म
- महान्यायाधिवक्ताको योग्यता कुन पदाधिकारी सरह हुन आवश्यक मानिन्छ ? → सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीश सरह
- महान्यायाधिवक्ताले वार्षिक प्रतिवेदन को समक्ष प्रस्तुत गर्दछ ? → राष्ट्रपति समक्ष
- हालका महान्यायाधिवक्ता को हुन् ? → रमेश बडाल
- अन्तर प्रदेश परिषद् गठन कुन उद्देश्यका लागि हुने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → संघ र प्रदेश बीच तथा प्रदेश-प्रदेश बीच उत्पन्न राजनीतिक विवाद समाधान गर्न

- अन्तर प्रदेश परिषद्को गठन उल्लेख भएको धारा कुन हो र यो परिषद् कति सदस्यीय रहने उल्लेख रहेको छ ? → प्रधानमन्त्री अध्यक्षतामा नेपाल सरकारका गृहमन्त्री सदस्य, नेपाल सरकारका अर्थमन्त्री सदस्य र सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्री सदस्य सम्मिलित ४ सदस्यीय
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा रहेको छ ? → भाग २१
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा कति जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → प्रमुख आयुक्त र अन्य ४ जना आयुक्तहरु
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पदाधिकारीहरु नियुक्ति को बाट हुने व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रपतिबाट
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको पदाधिकारीहरुको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ ? → ६ वर्षको
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको पदाधिकारीहरु कति उमेरसम्म काम गर्न पाउँछन् ? → ६५ वर्षसम्म
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका पदाधिकारीमा नियुक्त हुन कति वर्ष सम्म लेखा, राजश्व, कानून, विकास र अनुसन्धानको क्षेत्रमा काम गरेको हुनुपर्दछ ? → कम्तीमा २० वर्ष
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा नियुक्त हुन कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ ? → ४५ वर्ष
- आयोगले आफूले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन को समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रपतिसमक्ष
- ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलको सन् २०२० को प्रतिवेदन अनुसार नेपाल भ्रष्टाचार सम्बन्धी सूचकांकमा कति औ स्थानमा रहेको छ ? → ११७ औ स्थान (अंक ३३)
- भ्रष्टाचार गरेको देखिए अख्तियार दुरुपयोग आयोगले कहाँ मुद्दा दायर गर्दछ ? → विशेष अदालतमा
- नेपालका अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग कहिले गठन भएको थियो ? → २०१९ सालको संविधानको दोस्रो संशोधनबाट (२०३२ मंसिर २६)
- चौथो संविधानमा यसलाई के नामले चिनिन्थ्यो ? → अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोग
- हाल अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रमुख आयुक्त को रहेका छन् ? → प्रेमकुमार राई
- महालेखा परीक्षकको व्यवस्था कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग २२
- महालेखा परीक्षकले के आधारमा लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्य गर्दछ ? → नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता, प्रभावकारिता र औचित्यताको आधारमा
- महालेखापरीक्षक कसको सिफारिसमा को बाट नियुक्त हुन्छन् ? → संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट
- महालेखा परीक्षकको पदावधि नियुक्तिको मितिले कति वर्ष रहेको हुन्छ ? → ६ वर्ष
- महालेखा परीक्षक कति वर्षसम्म आफ्नो पदमा रहन योग्य हुन्छन् ? → ६५ वर्षसम्म
- हाल महालेखा परीक्षक को रहेको छन् ? → टंकमणि शर्मा
- लोकसेवा आयोग सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख भएको भाग कुन हो ? → भाग २३
- लोकसेवा आयोगमा कति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → अध्यक्ष र ४ जना सदस्यहरु
- संवैधानिक निकायहरुमध्ये कुन निकायले योग्यताप्रणालीको संरक्षकको भूमिका निर्वाह गर्दछ ? → लोकसेवा आयोग
- लोकसेवा आयोगका पदाधिकारीहरु कसको सिफारिसमा को बाट नियुक्त हुन्छन् ? → संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट
- लोकसेवा आयोग पदाधिकारीहरुको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ ? → ६ वर्ष
- यो निकायका पदाधिकारीहरु कतिवर्ष सम्म काम गर्न योग्य हुन्छन् ? → ६५ वर्ष
- हाल लोकसेवा आयोगको अध्यक्ष को रहेको छन् ? → प्रस्तावित माधव रेग्मी
- निर्वाचन आयोग सम्बन्धी व्यवस्था भएको भाग कुन हो ? → भाग २४
- निर्वाचन आयोगमा कति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → प्रमुख आयुक्त र अन्य ४ जना आयुक्त
- निर्वाचन आयोगका पदाधिकारीहरु कसको सिफारिसमा को बाट नियुक्त हुन्छन् ? → संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट

- निर्वाचन आयोगका पदाधिकारीहरुको पदावधि कति वर्षको हुन्छन् ? → ६ वर्ष
- निर्वाचन आयोगको पदाधिकारीहरु कति वर्षको उमेरसम्म काम गर्न पाउदछन् ? → ६५ वर्षसम्म
- हाल निर्वाचन आयोगका प्रमुख आयुक्त को रहेका छन् ? → दिनेश कुमार थपलिया
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग २५
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगमा कति जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → अध्यक्ष र अन्य ४ जना सदस्यहरु
- हाल राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → तप बहादुर मगर
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागमा उल्लेख रहेको छ ? → भाग २६ (यो आयोगमा अध्यक्ष सहित बढीमा ५ जना सदस्य हुन्छन्)
- हाल राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → बालानन्द शर्मा
- संविधानको भाग २७ मा कतिवटा आयोगहरुको उल्लेख रहेको छ ? → ७ वटा (राष्ट्रिय महिला आयोग, राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग, मुस्लिम आयोग (यी सबै आयोगमा अध्यक्ष सहित अन्य ४ जना सदस्यहरु रहने व्यवस्था भएको)
- हाल राष्ट्रिय महिला आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → कमला कुमारी पराजुली
- हाल राष्ट्रिय दलित आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → देवराज विश्वकर्मा
- हाल आदिवासी जनजाति आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → रामबहादुर थापामगर
- हाल मधेशी आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → विजय कुमार दत्त
- हाल थारु आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → विष्णु प्रसाद चौधरी
- हाल मुस्लिम आयोगका अध्यक्ष को रहेका छन् ? → समिम अन्सारी
- संविधान बमोजिम संवैधानिक निकायहरु कति वटा रहेका छन् ? → १३ वटा (अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, महालेखा परीषद, लोकसेवा आयोग, निर्वाचन आयोग, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग, मुस्लिम आयोग गरी १३ वटा
- कुन चाहिँ संवैधानिक निकायको कामकारवाहीप्रति प्रतिनिधिका समितिले अनुगमन गर्न नसक्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग
- भाग २७ मा उल्लेख भएका ७ आयोगहरुको पुनरावलोकन संविधान जारी भएको मितिले कति वर्षपछि, संघीय संसदले गर्ने व्यवस्था रहेको छ ? → १० वर्ष पछि
- संविधानको धारा २६६ बमोजिम गठित राष्ट्रिय सुरक्षा परिषदमा कति जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → प्रधानमन्त्री सहित ७ सदस्यीय
- प्रदेश र संघको निर्वाचन गर्न कसको अध्यक्षतामा निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोगको गठन गर्न सकिने व्यवस्था संविधानको धारा २६६ मा उल्लेख रहेको छ ? → सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश
- नेपाली सेनाको परमाधिपति को रहने व्यवस्था रहेको छ ? → राष्ट्रपति
- संविधानको संशोधन सम्बन्धी व्यवस्था कुन भागको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → भाग ३१ को धारा २७४
- संविधान बमोजिम कुन कुन विषयलाई संशोधन गर्न नपाइने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ ? → नेपालको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता र जनतामा निहित सार्वभौमसत्ता
- नेपालको संविधानको पहिलो संशोधन कहिले भएको थियो ? → २०७२ फाल्गुण १६
- पहिलो संशोधनमा कुन कुन धाराहरुलाई संशोधन गरिएको छ ? → धारा ४२ धारा ८४ र धारा २६६
- जनमत संग्रह सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन भागको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → भाग ३२ को धारा २७५

- धारा २८४ बमोजिम गठित संवैधानिक परिषद्मा प्रधानमन्त्री सहित कति जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ?
→ प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा ६ सदस्यीय
- देशको प्रशासन सञ्चालन गर्नको लागि गठन गरिने संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाको गठन सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा २८५
- निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोगमा कति जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ? → ५ सदस्यीय
- २०७४ श्रावण ५ गते कसको अध्यक्षतामा निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोगको गठन भएको थियो ? → सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश कमल नारायण दास
- संविधानको कुन धारामा भाषा आयोग गठन सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ? → धारा २८७
- २०७३ भाद्र २३ मा कसको अध्यक्षतामा भाषा आयोगको गठन गरिएको छ ? → डा. लवदेव अवस्थी
- भाषा आयोगको गठन कहिले सम्ममा गरिसक्नुपर्ने उल्लेख रहेको छ ? → संविधान प्रारम्भ भएपछिको एकवर्षभित्र सबै प्रदेशको प्रतिनिधित्व हुने गरी
- नेपालको राजधानी काठमाण्डौमा रहनेछ भनी संविधानको कुन धारामा उल्लेख छ ? → धारा २८८
- संसदीय सुनुवाइ सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा २९२
- प्रदेशको सिमांकन सम्बन्धी विषयमा सुभाष दिन गठन हुने संघीय आयोगको गठन सम्बन्धी व्यवस्था संविधानको कुन धारा उल्लेख रहेको छ ? → धारा २९५
- संविधान बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदको कार्यकाल कहिले सम्म रहेको थियो ? → २०७४ माघ ७ गतेसम्म
- संविधान बमोजिम बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा उल्लेख रहेको छ ? → धारा ३०५
- नेपालको वर्तमान निशान छाप कहिलेबाट प्रयोगमा आएको हो ? → २०६३ पौष १५
- प्रदेश र सम्बन्धित प्रदेशमा रहने जिल्लाहरुको उल्लेख कुन अनुसूचीमा छ ? → अनुसूची ४ मा
- नेपालमा संघीय संरचना खडा गर्दा मुलुकलाई कति प्रदेशमा विभाजित गरिएको छ ? → ७ प्रदेश
- प्रदेश निर्माण गर्दा कुन कुन जिल्लाहरुलाई टुक्राइएको छ ? → २ जिल्लाहरु नवलपरासी र रुकुम
- संविधानबमोजिम सङ्कटकालीन अधिकारको घोषणा संघीय संसदको दुवै सदनले अनुमोदन गरेमा कति समयसम्म लागू हुने गर्दछ ? → ३ महिनासम्म